

Notat

Forslag til partnerskabsaftale mellem Vækstforum for Region Midtjylland og Regeringen

Dato 28.03.2007

Pia Fabrin

Tel. +45 8728 50 73

Pia.fabrin@ru.rm.dk

Vækstforum for Region Midtjylland modtog den 20. marts 2007 udkast til partnerskabsaftale mellem Vækstforum for Region Midtjylland og Regeringen.

Side 1

Forslaget til aftale afviger ikke væsentligt fra det udkast, som blev forelagt på mødet i Vækstforum den 6. februar.

Det fremsendte forslag skal forhandles på et møde mellem formandskabet for Vækstforum for Region Midtjylland og Økonomi- og Erhvervsministeren. Mødet aftales efter Vækstforums møde den 16. april.

Den 2. november 2006 indgik Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre forlig om udmøntningen af globaliseringsmidlerne. Med aftalen udmøntes i alt 39 mia. kr. i perioden 2007 – 2012.

- De offentlige forskningsbevillinger øges, således at de fra og med 2010 udgør 1 pct. af BNP.
- Mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015.
- Mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015 samtidig med at færdiggørelsesalderen reduceres.
- Målet er, at danske virksomheder og offentlige institutioner bliver blandt de mest innovative i verden, og at Danmark i 2015 bliver blandt de lande, hvor der er flest vækstiværksættere.
- Voksen- og efteruddannelsen skal styrkes, herunder gennem et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne, 2.000 flere voksenlærlinge samt en pulje på 1 mia. kr. til mere erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsesaktivitet.

Der er tale om en bred politisk aftale, der rækker flere år frem. Med forliget sikres gennemførelse af globaliseringsinitiativerne, og der sættes konkret retning på en række aktiviteter, der kan bidrage til at sikre vækst og udvikling i hele landet.

Flere af elementerne i forliget egner sig til at indgå i de partnerskabsaftaler, som regeringen vil indgå med de 6 vækstfora i 2007. Hermed kan der sikres en effektiv statslig koordinering af aktiviteter, der kan bidrage til regionernes vækst og udvikling.

Midlerne er fordelt på følgende hovedområder:

Mio. kr.	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1. Forskning og udvikling	1.000	2.000	3.300	4.600	4.900	5.200
2. Innovation og iværksætteri	350	400	400	500	500	500
3. Ungdomsuddannelse til alle	308	781	1.220	1.702	2.232	2.620
4. Videregående uddannelse	200	285	537	650	1.147	1.461
5. Voksen- og efteruddannelse	141	534	540	547	217	217
I alt globaliseringspulje	2.000	4.000	6.000	8.000	9.000	10.000

Side 2

Oplæg til forhandlingsgrundlag

Nedenstående er et oplæg til drøftelse af forhandlingsgrundlag for formandskabet for Vækstforum for Region Midtjylland til mødet med Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Det vigtigt, at partnerskabsaftalen bliver et arbejdsredskab for begge parter, hvor der åbent aftales, hvordan de konkrete initiativer i både statslige strategier og handlingsplaner på tværs af ministerier, og strategi- og handlingsplanen for Region Midtjylland, omsættes til konkret fælles indsats.

Aftalen om Globaliseringspuljen byder på mange initiativer, hvor der er gode muligheder for et regionalt samspil. På den baggrund bør partnerskabsaftalen indeholde synlige initiativer, der understøtter den regionale erhvervsudviklingsstrategi og handlingsplan, og som bidrager til at skabe sammenhæng mellem den nationale og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Aftalen mangler eksplicitte aftaler om to af Vækstforums megasatsninger (fødevarer og sundhed) og flere andre indsatsområder, f.eks. brugerdreven innovation og it. Hvis det er

tanken, at disse temaer skal indarbejdes i de øvrige, bør det fremgå tydeligere.

Sundhed og erhverv

Det skal her nævnes at Vækstforum har Sundhed og Erhverv som en af sine 3 megasatsninger og der derfor bør inddrages at

- Sundhedssektoren er et eksempel på en offentlig styrkeposition med både drift og forskning, hvor udbyggede relationer til erhvervslivet vil kunne medvirke til at give meget positiv erhvervsudvikling og et tilsvarende tilbagespil til sundhedssektoren
- **Erhverv-sundhed.** Vækstforum vil tage initiativ til et projekt, der med udgangspunkt i byggeriet af et nyt universitets-hospital i Århus, på praktisk vis bringer forskning og praktiske løsninger sammen indenfor områderne klinik, IKT og byggeri til gavn for både erhvervsudvikling og drift/udvikling af sundhedsområdet.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

- Det bør nævnes, at Vækstforums forslag til initiativer tager udgangspunkt i følgende overordnede udfordring:
 - o at uddannelses- og kompetenceniveauet i regionen generelt skal øges markant, så både arbejdskraftens og virksomhedernes konkurrence- og omstillingsevne bedres.
 - o Det skal ske i et tæt samspil mellem erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken, hvorfor vækstforum vil etablere et tæt samarbejde om udførelsen af de konkrete initiativer mellem de forskellige politiske aktører på de respektive områder.
- Der bør afsættes rammebevillinger på 10 mill. kr., der kan medvirke til at sikre, at en højere andel af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse, j.f. punkterne 4.2, -3, -4 og -5 i udmøntningen af globaliseringspuljen. Det kan bl.a. ske ved at sikre et bredt udbud af uddannelsesmuligheder også i yderområderne f.eks. i form af et specielt udkantstaxameter.
- Der bør afsættes medfinansiering på 15 mill. kr. fra statslig side til at sikre en forøgelse af efter- og videreuddannelsesaktiviteterne for at sikre, at arbejdsstyrkens kvalifikationsniveau til enhver tid svarer til virksomhedernes kvalifikationsbehov, så regionens konkurrenceevne vedligeholdes og gerne forbedres. J.f. punkterne 6.2, 6.4 og 6.5 i udmøntningen af globaliseringspuljen.
- Der bør afsættes midler i en størrelsesorden på 10 mill. kr. til at medfinansiere en øget indsats ifht. at sikre udbuddet af arbejdskraft. For at understøtte de øvrige initiativer, der har til formål at øge væksten i regionen, er det væsentligt at sikre,

at alle til rådighed værende arbejdskraftressourcer bringes i spil.

- Det internationale perspektiv er en vigtig del af Vækstforums overordnede strategi, hvorfor det bør afspejles i partnerskabsaftalen, fx i forbindelse med indsatsen for en styrkelse af undervisnings- og videncenter. Her bør staten medvirke til en øget internationalisering af uddannelserne ved at gøre det lettere at overføre merit, ved at styrke uddannelsesinstitutionernes profilering i udlandet, og ved at indbygge mulighed for udlandsophold i uddannelserne.
- Endelig bør afsnittet relateres til Vækstforums megaprojekter/indsatsområder, og staten bør stille medfinansiering til rådighed for initiativerne. F.eks. udvikling af uddannelserne og tiltrækning af arbejdskraft på it- og sundhedsområdet. Der er tidligere stillet forslag om at indbygge mere it og innovation i de øvrige uddannelser.

Innovation

- Forslag til partnerskabsaftale, Boks 5, 3. bullit: innovation bør ses bredere, det handler også om udvikling af processer og forretningskoncepter.
- Forslag til partnerskabsaftale Boks 6, B: Indsatsen skal ikke kun rettes mod små og mellemstore virksomheder – der er også behov for mere innovation i store virksomheder og offentlige institutioner.
- Forslag til partnerskabsaftale Boks 6, C: Vækstforum vil ikke kun drøfte sådanne aktiviteter, men faktisk sætte nogle i gang. Bl.a. indenfor sundheds- og handicapområderne.
- Forslag til partnerskabsaftale Boks 6, E: Punktet er meget generelt, og det er vanskeligt at se, hvad der egentlig skal samarbejdes om. Det kunne være at styrke it-forskningen på Århus Universitet og at styrke tværfaglighed og innovation i forskningen.

Der kunne der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal foreslå konkrete initiativer.

Videnspredning

- Boks 8: Det ville være godt med en markering af universitetets indsats på området. F.eks. at indbygge flere praktikforløb i uddannelserne, at styrke netværk til erhvervslivet, at øge markedsføring af praktikstuderende og forskningsresultater og at indgå i flere samarbejdsprojekter med erhvervslivet.

I forslag til partnerskabsaftale side 12 - "Markedsføring af Danmark" foreslås ændret til "Oplevelsesøkonomi – tiltrækning af investeringer og styrkelse af Danmark som turistmål."

Afsnittet bør ikke kun handle om tiltrækning af investeringer og turisme, men også om udvikling af oplevelsesøkonomien. Teksten foreslås derfor ændret til:

Det er regeringens mål, at kendskabet til Danmarks styrker og kompetencer skal være i top 10 blandt OECD-landene og de nye vækstlande i 2015. Kendskabet til Danmarks kreative kompetencer og Danmark som arbejdsland skal øges, og vi skal tiltrække flere værdiskabende udenlandske investeringer. Danmarks synlighed som turistmål og konferencevært skal øges

Side 5

Oplevelsesøkonomien i Region Midtjylland er i kraftig vækst. Regionen har oplevet en stigning på 14 procent i beskæftigelsen inden for oplevelseserhvervene de seneste år. Turismen er samlet set det største delområde blandt oplevelseserhvervene, men de kreative erhverv har en højere vækst og er samtidig det område, hvor de ansatte har det højeste uddannelsesniveau. Inden for turismen er det en udfordring at sikre en balanceret udvikling af regionen, herunder udvikling af helårsoplevelser.

Vækstforum vil i 2007-2008 gennemføre et større udviklingsprogram for oplevelsesøkonomi. Det tager udgangspunkt i Vækstforums handlingsplan og indeholder en indsats i forhold til internationale oplevelsesfyrtårne, regionale oplevelsesprojekter og en oplevelsesøkonomisk videnplatform. Vækstforum har defineret sin rolle som:

- Facilitator af samarbejde mellem regionale og nationale aktører om udvikling af oplevelsesøkonomien i Region Midtjylland.
- Bidrager til udvikling af forretningsområder på tværs af regionens erhvervsmæssige styrkepositioner, sektorer og brancher.
- Facilitator af videnopbygning og kompetenceudvikling. Indsatsen skal have særlig fokus på Vækstforums megasatsningsområder: Sundhed, Fødevarer samt Miljø/Energi.

Hertil kommer medfinansiering af Midtjysk Turisme.

Forslag til partnerskabsaftale, Boks 9: Mål på vækst i oplevelsesøkonomi i Region Midtjylland

- Oplevelseserhvervene skal udgøre 10 procent af den samlede beskæftigelse i år 2012.
- I 2010 skal den samlede kapacitetsudnyttelse for kystferieovernatninger i skuldærsæsonerne være steget med mindst 10 procent.

- Den årlige vækst i turismeomsætningen i Region Midtjylland opgjort efter TSA-modellen skal mindst være på niveau med sammenlignelige regioner i Nordeuropa i 2012.
- Der skal senest i 2010 være skabt tre internationale oplevelsesfyrtårne i Region Midtjylland.

Parterne er på denne baggrund enige om at iværksætte en række initiativer, jf. boks 10.

Forslag til partnerskabsaftale, Boks 10: Initiativer til styrkelse af oplevelsesøkonomien i Region Midtjylland

Side 6

- **Tiltrækning af udenlandske virksomheder.**
Parterne er enige om at sikre, at de regionale kompetencer markedsføres bedst muligt, og at udenlandsk kapital og virksomheder tiltrækkes til at styrke de regionale klynger. Derfor fortsættes samarbejdet med de øvrige vstdanske regioner og Invest in Denmark.
- **Styrkelse af Danmark som turistmål og vært.**
Parterne er enige om at styrke effekten af turismefremmeindsatsen gennem udarbejdelse af en fælles strategi og opnåelse af en klar ansvarsfordeling i forhold til markedsføring, destinationsudvikling, kompetenceudvikling samt service og information. Vækstforum vil i den forbindelse bistå til gennemførelse af Visit Danmarks "Helårsturismesatsning" og Visit Danmark vil koordinere indsatsen med initiativerne i Vækstforums udviklingsprogram for oplevelsesøkonomi.
- Vækstforum vil gennem Midtjysk Turismesamordne den midtjyske turismes styrkepositioner i relation til den internationale markedsføring der gennemføres af VisitDenmark.
- **Fællesvidengrundlag.**
Parterne er enige om at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til udvikling af et fællesanalysegrundlag for oplevelsesøkonomi, der efterfølgende skal præsenteres for og drøftes med de øvrige regioner. Parterne er endvidere enige om, at der skalprioriteres flere statslige midler til forskning i oplevelsesøkonomi medudgangspunkt i forskningsmiljøer i Region Midtjylland.
- **Fremtidigeindsatser.**
Parterne vil indgå i en dialog om udvikling og medfinansiering af initiativer, der understøtter større strategiske indsatser. Det gælder fx i forhold til nye nationale satsninger med relevans for Region Midtjylland, etablering af internationale oplevelsesfyrtårne i Region Midtjylland eller særlige oplevelsesinitiativer inden for Vækstforums megasatsningsområder.

- **GreenCard.**

Det foreslås, at Midtjylland bliver en forsøgsregion for nye former for Green Card. Indsatsen kan relateres til sundhed, energi og it.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

- Vækstforums handlingsplan foreslår etablering af studentervæksthuse i Region Midtjylland til ideudvikling og realisering af bæredygtige forretningsideer gennem tilbud om fysiske faciliteter, rådgivning og netværk. Der planlægges etablering af to studentervæksthuse i Region Midtjylland i 2007-08. Det savnes tydeliggjort i partnerskabsaftalen, at staten reserverer medfinansieringsmulighed til indsatsen, der har som mål at fremme iværksætteri og ideudvikling i og i tilknytning tiluddannelserne. Med henvisning til udmøntningsaftalens punkt 3.4.2 "Styrket idéudvikling i uddannelserne" foreslås, at der fra globaliseringspuljen i 2007 afsættes 5 mio kr. til formålet.
- Vækstforums handlingsplan fastsætter en fortsat udvikling af indsatsen for iværksætteri i uddannelserne blandt andet gennem en regional forankring af Iværksætterakademiet IDEA i Region Midtjylland med opgaver som udveksling af best practice uddannelsesinstitutionerne imellem, overblik over eksisterende instrumenter og udvikling af nye. Det savnes tydeliggjort at staten reserverer medfinansieringsmulighed til denne forankring. Med henvisning til udmøntningsaftalens punkt 3.4.2 "Styrket idéudvikling i uddannelserne" foreslås, at der fra staten/globaliseringspuljen i 2007 afsættes 3 mio kr. til formålet.
- Vækstforums handlingsplan fastsætter etablering af et specialiseret rådgivningstilbud til vækstiværksættere indenfor forretningsmodeller, internationalisering og kapitalforhold. Ligeledes fastsættes en indsats, hvor små og mellemstore etablerede virksomhed får adgang til specialiseret vejledning, facilitering, rådgivning, mentornetværk og kvalitetsudvikling i rådgivningssystemet. Tilbuddene skal supplere Væksthus Midtjyllands specialiserede erhvervsservice og planlægges udført af Væksthuset som en operatøropgave. Det savnes tydeliggjort at staten reserverer medfinansieringsmulighed til indsatsen, som har som mål at give bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder. Med henvisning til udmøntningsaftalens punkt 3.2.1 "Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen" foreslås, at der fra staten/globaliseringspuljen i 2007 afsættes 7 mio kr. til formålet.

- Vækstforums handlingsplan fastsætter udvikling af en række elementer, som skal forbedre kapitalformidlingen til vækstiværksættere og vækstvirksomheder, herunder et Business Angels Match, som skal formidle kapital og strategisk sparring til mindre, innovative virksomheder. Det savnes tydeliggjort at staten reserverer medfinansieringsmulighed til indsatsen, som har som mål at give bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder. Med henvisning til udmøntningsaftalens punkt 3.2.2 "Tidlig idéfinansiering" foreslås, at der fra staten/globaliseringspuljen i 2007 afsættes 3 mio kr. til formålet.

Energi og Miljø

Med "En visionær dansk energistrategi" har regeringen fremlagt en energiplan, der blandt andet har som mål at fordoble andelen af vedvarende energi til mindst 30 pct. i 2025, øge energispareindsatsen til 1,25 pct. om året frem til 2025 samt at 10 pct. af transportsektorens brændstofforbrug i 2020 skal dækkes af vedvarende energi i form af biobrændstoffer. Målene skal nås gennem en omkostningseffektiv energipolitik, som understøtter fortsat velfærd, økonomisk vækst og danske virksomheders konkurrenceevne.

I EU har man sat en række forpligtende mål for vedvarende energi og CO2 emissionen. Mindst 20% af det samlede energiforbrug i EU skal komme fra vedvarende energikilder i 2020.

Region Midtjylland har en række virksomheder, der er specialiserede og har stærke kompetencer inden for energi- og miljøområdet, i særdeleshed inden for vindmølleindustrien, hvor to af verdens førende vindmølleproducenter er placeret i regionen. Men regionen har også mange fremstillingsvirksomheder på eksempelvis biomasseområdet. Med ca. 1/3 af vindproduktionen og landbrugsproduktionen i Danmark har Region Midtjylland samtidig et betydeligt potentiale i forhold til at øge produktionen af vedvarende energi. Det ønsker Vækstforum at udnytte til gavn for vækst og miljø i regionen. Parterne er enige om, at aktiviteterne i Region Midtjylland bør indrettes, så de understøtter de nationale målsætninger.

Parterne er på denne baggrund enige om en række mål jf. boks 11 i forslag til partnerskabsaftalen.

Boks 11: Mål for vedvarende energi i Region Midtjylland.

- Region Midtjylland udpeges som foregangsregion indenfor vedvarende energi
- Mindst 30% af energiproduktionen udgøres af vedvarende energi i 2015
- Mindst 20% af den kollektive trafiks brændstofforbrug udgøres af vedvarende energi i 2015
- Der høstes betydelige sideeffekter på miljø siden, eksempelvis i forhold til udledning af drivhusgasser. Der opstilles præcise miljømål

Regeringen og Vækstforum i Region Midtjylland er enige om at forfølge disse fælles mål. Regeringen bidrager til finansieringen ved forlods at afsætte et beløb svarende til minimum det beløb Vækstforum har afsat til indsatsen.

Ved at opstille ambitiøse mål for vedvarende energi kan der skabes et nyt marked som i væsentlig grad kan bidrage til at stimulere erhvervsudviklingen. Herudover kan der høstes betydelige miljøgevinster.

Parterne er på denne baggrund enige om at iværksætte en række initiativer, jf. boks 12 i forslag til partnerskabsaftale.

Boks 12: Initiativer til fremme af vedvarende energi og miljøteknologi.

Vækstforum Midtjylland vil arbejde for at understøtte udvikling og modning af nye lovende teknologier, herunder inden for vind og biomasse og vil i 2007-2008 igangsætte en megasatsning inden for energi- og miljøteknologi. I forhold til de initiativer regeringen har igangsat på energi- og miljøområdet igangsættes følgende aktiviteter i Region Midtjylland:

Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram. Den offentligt finansierede indsats for forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi øges, så den fra 2010 udgør minimum 1 mia. kr. årligt. Som led i energistrategien etablerer regeringen et nyt Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP).

I forhold til at realisere de regionale og nationale målsætninger for vedvarende energi, er parterne enige om, at nedsætte en fælles

arbejdsgruppe i forhold til finansiering og realisering af udviklings- og demonstrationsprojekter jævnfør Vækstforum Midtjyllands handlingsplan.

Miljø- og Energiteknologi. Regeringen har taget initiativ til at etablere "partnerskaber for innovation" for f.eks. mega-vindmøller, biobrændstoffer og brint/ brændselsceller. Hvor de regionale vækstfora i deres erhvervsudviklingsstrategier har peget på erhvervsudviklingsområder, der er omfattet af etablerede eller fremtidige "partnerskaber for innovation" vil parterne afklare mulige samarbejdsaktiviteter.

Parterne er enige om, at nedsætte en fælles arbejdsgruppe med henblik på koordinering og samfinansiering af konkrete udviklingsaktiviteter. I kraft af regionens meget store landbrugs- og husdyrproduktion er der specielt behov og udfordringer på landbrugs- og biomasseområdet.

Der er endvidere behov for, at Danmarks to store vindmølleproducenter har nær adgang til test og demonstrationsfaciliteter. I samarbejde med vindmølleindustrien er parterne enige om at nedsætte en fælles arbejdsgruppe som skal kortlægge industriens behov og med inddragelse af anden viden på området, fremlægge konkrete planer til imødekommen af disse behov.

Som en del af den strategiske indsats vil Vækstforum udpege en række byer og landsbyer, som skal gå foran i den praktiske demonstration af vedvarende energi og energibesparende aktiviteter. Der etableres et viden- og testcenter for underleverandørerne til vindmølleindustrien.